

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Att.: Avd.dir. Johan Vetlesen

YOUR REF./DATE:
08/00346-5

OUR REF.:

PLACE/DATE:
Oslo, 19.03.2009

POSTAL ADDRESS:
Statkraft AS
P.O. Box 200 Lilleaker
0216 Oslo, Norway

VISITING ADDRESS:
Lilleakerveien 6
0283 Oslo

PHONE:
24 06 70 00

FAX:
24 06 70 01

INTERNET:
www.statkraft.no

E-MAIL:
post@statkraft.com

REG NO.: NO-987 059 699

Høringsuttalelse angående direktiv for å fremme bruk av fornybare energikilder

Vi viser til departementets brev av 3. februar og vil med dette komme med synspunkter på direktivet som ble vedtatt av det Europeiske Råd og Europaparlamentet i desember 2008. Vi er gjort kjent med at direktivet ikke forventes å tre i kraft før i mai/juni 2009.

Fornybardirektivet har som primær hensikt å sikre gjennomføring av et bindende mål om 20 prosent fornybar energi som andel av samlet energiforbruk i EU innen 2020. Norge er en del av det indre europeiske energimarkedet og det første fornybardirektivet (RES Directive 77/2001) ble implementert som en del av EØS-avtalen. Vi deler derfor vurderingen som Olje- og energidepartementet har uttalt offentlig om at direktivet er EØS-relevant.

Statkraft vurderer fornybardirektivet som en viktig og positiv stimulans til mer fornybar energi i Norge og i resten av Europa. Dette innebærer både store muligheter for å redusere klimabelastningen fra energibruk og verdiskapingsmuligheter basert på norske kompetansetilgjanger og norske naturressurser.

Når det gjelder medlemslandenes nasjonale mål vil vi peke på at byrdefordelingen innen EU tok utgangspunkt i et allerede avtalt felles mål om 20 %. Resultatet er bindende mål om økning i andelen fornybar energi per land fra seks til nesten 14 prosentpoeng. Noen land fikk også redusert sine bindende nasjonale mål noe som en konsekvens av tidligere tiltak og andre forhold. Sverige er ett av disse landene. Norges høye andel av fornybar energi i dag og det forhold at norske mål vil komme i tillegg til EUs mål om 20 % fornybar energibruk gir grunnlag for en særlig vurdering av hva som vil være et egnet mål for Norge. Dette kan også åpne for en dialog om andre typer forpliktelser og omfang enn det som i dag følger direkte av direktivet (energibruk offshore, forpliktelser om adgang til felles prosjekter, eksport av effekt mfl.)

Statkraft vil anbefale at Norge implementerer direktivet innen den samme tidsfristen som gjelder for EUs medlemsland. Statkraft er svært opptatt av at det etableres langsiktige og attraktive rammebetingelser for utvikling av fornybar energi gjennom et velfungerende grønt sertifikatmarked. Implementering av fornybardirektivet i Norge vil etter Statkrafts vurdering være avgjørende for etablering av et felles sertifikatsystem med andre land. Artikkel 11 i direktivet åpner nettopp opp for etablering av felles støttesystemer mellom medlemsland. Statkraft vurderer direktivets tekst på dette punkt som godt tilpasset planene

om et slikt felles marked med Sverige. Slik vi forstår direktivet, kan handel med sertifikater mellom to land ikke starte før direktivet er implementert i begge lands lovverk.

Dagens svenske sertifikatsystem bygger på at produsenter av fornybar energi får tildelt sertifikater. Sluttkundene er pålagt å ha en gitt andel fornybar energi i sin forbruksmiks, noe som gir sertifikatene en markedsverdi. Siden innføringen av sertifikatsystemet i Sverige har investeringer i ny fornybar energi økt betydelig, og ny produksjonskapasitet har kommet i markedet. Statkraft vurderer hovedelementene i det svenske systemet som formålstjenelige og effektive, og mener at dette gir et godt grunnlag for en prosess mot et felles sertifikatmarked.

I forhold til å redusere kostnadene for myndighetene, minimere miljøbelastningen ved ny kraftproduksjon og styrke gevinstene ved et felles marked gjennom økt størrelse, bør det vurderes å utvide et fremtidig svensk-norsk sertifikatmarked til flere land. Dette kan både være andre nordiske land og land uten fysisk tilknytning til det nordiske markedet. En del av prosessen med etablering av et grønt sertifikatmarked bør derfor også omfatte sonderinger med andre land om denne muligheten for felles harmonisert virkemiddelbruk. Slike dialoger er også viktig i forhold til bestemmeslsen i artikkel 4, hvor medlemslandene skal sende inn sine handlingsplaner på fornybar energi innen 30. juni 2010. Dette betyr at alle medlemsland må gå igjennom sin virkemiddelbruk innen denne datoen.

Norske energiselskaper, som Statkraft, er aktive i mange europeiske land, både gjennom investeringer i kraftproduksjonsaktiva og gjennom handel med energi. Gjennomføring av målene i fornybardirektivet innebærer vekstmuligheter for selskaper med særlig kompetanse innen fornybar energi. En forsinket vedtaksprosess i Norge i forhold til andre land innen EØS-området vil kunne føre til at norske bedrifter kan bli utelukket fra viktige forretningsmuligheter innenfor det indre energimarkedet. Dersom direktivet trår i kraft i mai/juni i 2009, må direktivet være implementert i medlemslandene innen oktober/november 2010 (18 måneder). Dette betyr at en formell norsk tilslutning til direktivet gjennom vedtak i EØS-komiteen senest må komme våren 2010.

Direktivet åpner for felles prosjekter med både medlemsland og tredjeland som en del av tiltakene for å nå nasjonale mål. Statkraft vil peke på at dette representerer viktige muligheter for å gjennomføre direktivets mål på en mer kostnadseffektiv måte enn om hvert land fullt ut må nå egne mål lokalt. Et annet poeng her er at i den interne byrdefordelingen mellom ulike medlemsland er det lagt minimal vekt på ressursgrunnlaget for ny fornybar energi i det enkelte land. I forhold til tredjeland med fysisk tilknytning til det indre energimarked vil direktivet også kunne bidra til mer fornybar energi i områder med energiunderskudd og behov for økonomisk utvikling.

Direktivet gir hvert medlemsland en betydelig grad av valgfrihet med hensyn til utnyttelse av de fleksible mekanismene. Statkraft vil i denne sammenheng framheve at Norge har store ressurser innen fornybar energi som ikke er utviklet. Et tiltak for å bidra til å nå europeiske mål om fornybar energi vil være om norske myndigheter vurderer forpliktelser knyttet til å åpne for etablering av såkalte felles prosjekter i Norge..

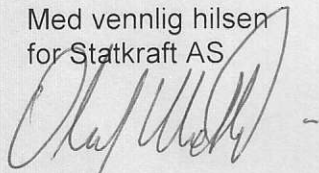
Norge stiller i en særstilling med Europas høyeste andel av fornybar energibruk, med en produksjonskapasitet i kraftsektoren som i et normalår er på nivå med innenlandsk forbruk. Med et vannkraftbasert kraftsystem vil variasjonene mellom år være betydelige, i størrelsesorden +/- 25-30 TWh/år. Norge har hittil maksimalt eksportert 20 TWh i løpet av et år.

Det norske kraftmarkedet er en del av et felles nordisk kraftmarked, der også forpliktelser i andre nordiske land vil få betydning. Dette innebærer i sum at norske forpliktelser innenfor direktivet bør skje innenfor rammen av forventet konvertering fra fossilt brensel til fornybar energi innen andre sektorer og forventet forbruksvekst av elektrisitet/kraftbalanse i Norden. Forpliktelser ut over dette må realiseres gjennom eksport eller gjennom tiltak i tredjeland. En strategi for å utnytte ressursgrunnlaget i Norge gjennom økt netto eksport skaper et behov for økt kraftoverføring til markeder utenfor det nordiske markedet. For å hindre samfunnsøkonomisk ulønnsomme investeringer er det derfor viktig at økt utbygging av ny produksjonskapasitet i Norge (norske mål og felles tiltak med andre land) går hånd i hånd med tilhørende videre utbygging av kabler og nødvendig innenlandsk nettkapasitet, slik at muligheten for kraftutveksling med markeder utenfor Norden sikres. Statkraft vil påpeke at etablering av et fremtidig større transmisjonssystem i Nordsjøen også vil kunne være viktig i en slik sammenheng.

Fornybardirektivet omfatter også bestemmelser om opprinnelsesgarantier, som bygger på og delvis utvider dagens etablerte system for disse. Direktivet fastslår videre behovet for å ha koordinerte systemer for import og eksport av opprinnelsesgarantier av fornybar kraft, jf art. 15. Statkraft vil i denne sammenheng påpeke at det i dag er manglende harmoni både innen Norden og i forhold til kontinentet når det gjelder regelverket for opprinnelsesgarantier. En gjennomføring av direktivets mål knyttet til opprinnelsesgarantier fordrer derfor en ny gjennomgang av regelverket på dette området.

Vi vil også vise til høringsuttalelsen fra EBL.

Med vennlig hilsen
for Statkraft AS

Oluf Ulseth
Direktør